

ОСОБЛИВОСТІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЛАНДШАФТНИХ ПОЖЕЖ

Рябінін І.М.

*Харківський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр
МВС України, м. Харків*

При проведенні пожежно-технічних експертиз виникають певні складності з визначенням технічної причини ландшафтних пожеж. На думку автора необхідно враховувати особливості розвитку ландшафтних пожеж: виникнення під час тривалих посушливих періодів, найчастіше при сильних вітрах; висока інтенсивність тепловиділення; висока швидкість поширення з подоланням різних перешкод (мінералізованих смуг, протипожежних розривів, невеликих річок і струмків); виникнення великої зони щільної задимленості; великі лісові пожежі діють на тлі розвитку дрібних і середніх пожеж. В результаті дії вражаючих факторів ландшафтних пожеж (вогонь, іскри, підвищення температури середовища) відбувається знищення та пошкодження лісових масивів, створюється загроза життю людям, знищуються промислові об'єкти та населені пункти. Середня температура горіння лісових горючих матеріалів 500-900°C. Висота факела полум'я визначається видом і силою пожежі, швидкістю вітру, шириною кромки і має наступні середні значення: для низової пожежі – 0,05-3м; для верхових пожеж – 3-15м (над рівнем деревостану). При високому і густому трав'яному покриві, сильному вітрі і посушливій погоді швидкість поширення полум'я по високим травам досягає 500-600 м/хв. При рідкісній і низькою рослинності і при відсутності вітру пожежі поширюються зі швидкістю 10-15 м/хв. У процесі поширення пожежі часто утворюється так званий «вогненний шторм», який перекидає вогонь на великі відстані, долаючи при цьому штучні і природні перешкоди шириною до 12-15 м.

Перехід ландшафтної пожежі на об'єкти відбувається кількома способами: за рахунок впливу тепловипромінювання від факела або самого факела полум'я на горючі матеріали об'єкта; шляхом поширення фронту горіння на надґрунтовий покрив (траву, будівельне сміття та ін.); за рахунок закидання на територію об'єкта іскор і палаючих головешок. Для оцінки можливості загоряння об'єкта необхідно визначення дальності перенесення частинок R. При $R > L$, де L – відстань від об'єкта до фронту лісової пожежі, можливий перехід пожежі на об'єкт. Дальність перенесення палаючих частинок R залежить від виду і сили пожежі (висот конвективної колонки), швидкості вітру, розміру і тривалості горіння переносимих часток.

Таким чином, встановлення технічної причини ландшафтних пожеж здійснюється з урахуванням особливостей і параметрів їх розповсюдження.

Література:

1. Методика тушення ландшафтних пожаров (утв. МЧС России 14 сентября 2015 г. N 2-4-87-32-ЛБ).
2. Абдурагимов И.М. Процессы горения / И.М. Абдурагимов, А.С. Андросов, Л.К. Исаева, Е. В. Крылов;— М.: ВИПТШ, 1984 — 268 с.